

To Cite This Article: Kalay T. (2023). Reflections of Yin-Yang Philosophy on Space Design and Analysis Through Examples. *Journal of Interior Design and Academy*, 3(2), 249-268.

DOI: 10.53463/inda.20230231

Submitted: 17/10/2023

Revised: 02/12/2023

Accepted: 05/12/2023

REFLECTIONS OF YIN-YANG PHILOSOPHY ON SPACE DESIGN AND ANALYSIS THROUGH EXAMPLES

Yin-Yang Felsefesinin Mekân Tasarımına Etkisi ve Örnekler Üzerinden Analizi

Turgut KALAY¹

Öz

Mekânlar kullanıcılar ile iletişim kurarken yaratıcılık, özgünlük ve estetik gibi kavramları içinde barındırması gerekmektedir. Bu noktada tasarımcılar; kullanıcı-mekân arasındaki iletişimi sağlarken yaşam biçimlerini ve kullanıcının zihninde oluşan görüntüyü anlayarak tasarım çözümleri getirmektedir. İnsan bilincinin bir eylemi olarak ifade edilebilen tasarım kavramının maddi ve ruhsal dünya üzerindeki gereksinimleri kapsadığı ve bu çerçevede şekillendiği söylenebilir. Maddi dünya olarak nitelendirilen kavram mekân tasarımının somut örneği şeklinde ifade edilirken, ruhsal dünya ise sosyokültürel yapının yaşamsal felsefelerini ve bunun tasarıma olan yansımalarını kapsamaktadır. Antik bir Çin Felsefesi olan Yin-Yang Uzak Doğu coğrafyasında kültürel bir düşünce ve felsefe olarak yer almaktadır. Bu felsefe insanların sosyal yaşamlarını ve aynı zamanda yaşam biçimlerini de şekillendirmektedir. Bu çalışmada, Yin-Yang felsefesinin mekân tasarımı üzerindeki yeri ve önemini araştırmak için literatür çalışması yapılmış, görsel tekniklerinden faydalanılmıştır. Elde edilen görsel verilerin analizi sonucu Yin-Yang felsefesinin bir maneviyat ya da yaşam biçimi olmasının yanı sıra mekân tasarımına etkisinin de olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Mekân tasarımı, tasarım, kullanıcı-mekân etkileşimi, kültürel yansıma, yin-yang felsefesi

Abstract

While communicating with users, spaces should include concepts such as creativity, originality and aesthetics. At this point, designers bring design solutions by understanding the lifestyles and the image formed in the user's mind while providing communication between the user and the space. It can be said that the concept of design, which can be expressed as an act of human consciousness, covers the needs in the material and spiritual world and is shaped within this framework. While the concept described as the material world is expressed as a concrete example of space design, the spiritual world includes the vital philosophies of the sociocultural structure and its reflections on design. Yin-Yang, an ancient Chinese philosophy, is a cultural thought and philosophy in the Far East. This philosophy shapes people's social lives and also their lifestyles. In this study, a literature study was conducted and visual techniques were utilized to investigate the place and importance of Yin-Yang philosophy on space design. As a result of the analysis of the visual data obtained, it was seen that Yin-Yang philosophy has an impact on space design as well as being a spirituality or a way of life.

Keywords: Space design, design, user-space interaction, cultural reflection, yin-yang philosophy

¹ **Correspondence to:** Res. Asst. Dr., Kütahya Dumlupınar University, Kütahya, turgut.kalay@dpu.edu.tr, 0000-0002-8532-1203

1.GİRİŞ

İçinde yaşamsal faaliyetlerde bulunulan, vakit geçirilen, ziyaret edilen mekânlar insanların hafızalarında psikolojik ve sosyolojik etkisinin yanı sıra manevi olarak da yer edinmektedir. Mekânlar coğrafya ve toplum ekseninde toplumun kültürel yaşayışının yansımaları ile bütünleşerek ortaya çıkmaktadır. Gerek kullanılan renkler, donatı elemanları, malzemeler gerekse coğrafi ve kültürel doku olsun bulunulan her alanda bu yansımaları görerek mimari dokuyla ve tasarımsal düzenlemelerle iletişime geçilmektedir. Mekânlar ile insanlar arasında bu etkileşim kendi içlerindeki mutlak dengeyi yakalamış bir ayna görevi görmektedir.

Mekân-insan etkileşimini inceleyen doğuda ve batıda pek çok öğretici, yöntem mevcuttur. Bu öğretilere örnek oluşturabilecek nitelikte pek çok düşünürün, gurunun, mimarın, şairin ve ressamın ifadeleri bulunmaktadır. Mistik Osho; dış ve iç arasındaki bağlantıya değinir. “Gördüğünüz her şey içsel dünyanızda eko yaratır” sözleri ile iç dış ilişkisini ifade etmektedir. William Blake “Baktığın şeye dönersin” veya William James “Neye ve nereye katılıyorsan, o deneyimine dönüşür” sözleri ise mekânların içsel dünya ile iletişimine vurgu yapmaktadır (Eyilik, 2022). Bu ifadeler mekân-insan etkileşimini, yalnız somut bir öge olarak değil ruhsal ve mistik bir öge olarak da vurgulamaktadır. Yin-Yang Felsefesi ise bu ruhsal ve mistik ifadeleri destekleyen öğretilerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Çalışmanın ilk aşamasında Yin-Yang Felsefesi tarihsel bir süreç içerisinde incelenmiştir. Kavramsal ve sembolik tanımlamaları ifade edilerek felsefenin düşünce yapısından bahsedilmiştir. Daha sonra ‘mekân’ ve ‘mekân tasarımı’ kavramları üzerinde durulmuştur. Bu incelemelerde literatürel verilerden yararlanılmış mekân-insan iletişimi kapsamında Yin- Yang’ın yeri betimlenerek mekân tasarımları üzerindeki Yin-Yang yansımalarından söz edilmiştir. Bu yansımalar seçilen mekân tasarım örnek görselleri çerçevesinde analiz edilmiştir. Yapılan mekânsal okumalar sonrası Yin-Yang’ın mekân tasarımındaki yeri ve anlamsal ifadesi vurgulanmıştır.

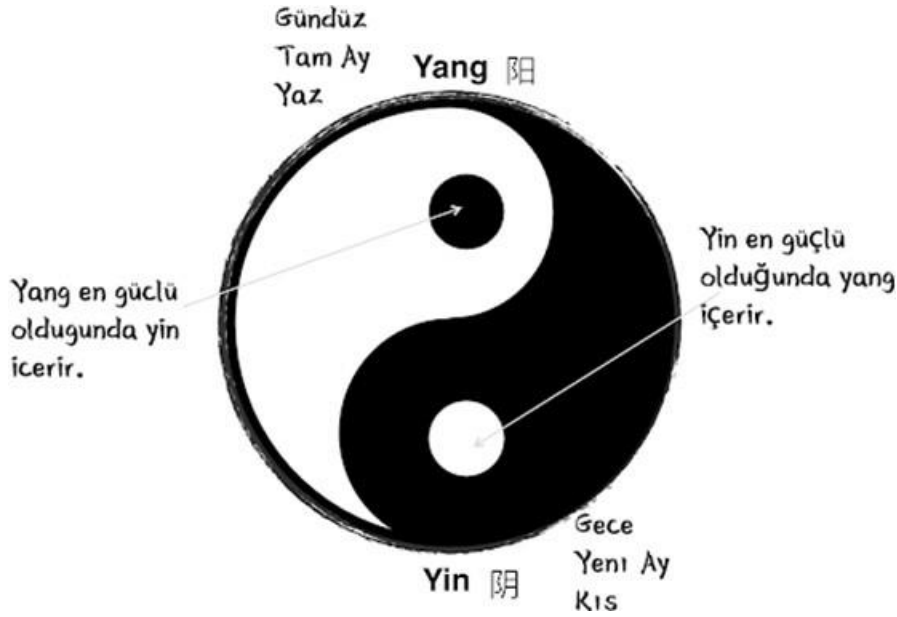
2. KAPSAM VE YÖNTEM

Bu araştırma kapsamında antik bir Çin felsefesi olan ve zaman içerisinde evrensel tanınırlık da kazanan Yin-Yang felsefesi irdelenmiş ve bu felsefenin mekân tasarımı üzerine etkileri örnekler tasarımlar üzerinden okumalar yapılarak, nitel metotlardan; doküman analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Doküman analizi “Hem basılı hem de elektronik (bilgisayar tabanlı ve internet üzerinden iletilen) belgelerin incelenmesi ya da değerlendirilmesine yönelik sistematik bir süreç” olarak tanımlanan bir yöntemdir (Bowen, 2009, s. 27). Kaynak ve literatür taraması kapsamında görsel tekniklerden yararlanılmıştır. Örnekler Yin-Yang felsefesinin Çin kökenli bir düşün olmasının nedeniyle

kamu ve özel sektör eliyle üretilen bu ülke tabanlı projeler arasından rastlantısal olarak seçilmiştir. Bu bağlamda Çin ve Singapur hükümetlerinin ortak projesi “Tianjin Eko-kent, Ekoloji ve Planlama Müzeleri” ve Çin firmaları Zhanghua Architects ve Penda’nın konu üzerine geliştirdikleri tasarımları örnek projeler olarak belirlenmiştir. Tüm örnekler Çin temelli projeler arasından seçildiğinden araştırma için yöntem olarak tekil tarama modeli tercih edilmiştir.

3. YIN-YANG FELSEFESİ

Antik bir Çin Felsefesi olan Yin-Yang, evrenin ve doğanın işleyişine atıfta bulunarak aralarındaki bağlantıyı çok yönlü bir biçimde açıklamaya çalışmaktadır. Ayrıca bu filozofi, manevi kavramların organik forma indirgenmesine dayanan soyut bir biçime sahip özgün bir sembol de üretmiştir. Temeli antik döneme dek uzanan Yin-Yang felsefesi, öncelikle Uzak Doğu coğrafyasında pek çok alanda etkisini göstermiş, zaman içerisinde evrensel kültür nesnesine dönüşerek çeşitli tasarım alanlarında ve anlayışlarında da benimsenmiştir. Kavramsal anlamda Yin-Yang, çeşitli kaynaklarda farklı biçimlerde tanımlanmaktadır. Ancak bu çeşitli tanımların tamamında bir dilemma söz konusudur. Bu yönüyle Yin Yang, Batı’daki diyalektik düşünceyle bazı benzerlikler taşıyan benzersiz bir Çin düalite düşüncesidir (Fang, 2011, s. 26). Çin dilinde ‘Yin’ kelimesinin manası ‘Ay’ ve ‘Yang’ kelimesinin manası da ‘Güneş’ olarak betimlenmektedir (Fetters ve Azorin, 2019, s. 2). Yin dışıl bir profile, Yang ise eril bir profile atfedilir (Zolfani, Zavadskas ve Turskis, 2013, s. 156). Yin; karanlık, kötü, soğuk, siyah gibi kavramları, Yang ise; aydınlık, ferahlık, iyi, sıcak, beyaz gibi kavramları sembolize eder (Kalkır, 2007, s. 295) (Jiang, 2013, s. 438). Gök ile yer arasında kurulan karşıtlık Yin-Yang ile açıklanabilmektedir. ‘Yer’ kavramı ‘Yin’ ile, ‘Gök’ kavramı ise ‘Yang’ ile eşleşmektedir (Kırilen, 2012, s. 61). Yin-Yang felsefesi kozmik iki enerjinin iki ayrı kutbunu oluşturmaktadır. Bu sebeple Yin; dişi, arka, karanlık, serin, yumuşak, ıslak, Yang ise; eril, ön, aydınlık, sıcak, sert, kuru olarak da ifade edilmektedir (Öztürk ve Polat, 2018, s. 151). Yin- Yang zıtlık, düalite, ikilemden doğan bir felsefe olmasının yanı sıra, özünde denge, uyum ve eşitliği barındırmaktadır. İki enerjinin dengesi batıda barışçıl bir anlayışı üzerine kuruludur. Uzakdoğu’nun bazı bölgelerinde ve Çin’de enerjisel denge anlayışı; çelişkili, tezat, gerilimli, başka, çoğul, değişik olanların denge temelinde uyum sağlaması şeklindedir. (Kalkır, 2007, s. 295). Siyah bölgede yer alan beyaz nokta ve beyaz bölgede yer alan siyah nokta zıtlıkların bir bütünü oluşturmasını bir arada yaşamayı ve birliği ifade eder. Semboldeki kıvrımlı çizgiler zıtlıklar arasında mutlak ayrımların olmadığını gösterir (Fang, 2011, s. 31). Formun organik yapısı ve simetrisi, sembolün kontrast değerini yumuşatarak izleyicinin algısını kaostan doğan bir uyuma doğru götürmede önemli rol oynar.

Şekil 1. Yin-Yang (Costa, 2022).

Yin-Yang başta bir Tao Teorisi olarak ortaya çıkmıştır. Ancak ilerleyen zamanlarda yorumlamalar doğrultusunda bir Çin felsefesi ve düşünce yapısı olarak felsefe tarihinde yerini almıştır. Yin ile Yang, “Siyah varsa beyaz da vardır, beyaz varsa siyah olduğu için vardır. Hiçbir şey siyah ya da beyaz değildir, bir damla damlattığında gri de olur.” yaklaşımını ifade etmektedir (Tse, 2015, s. 10). Yin-Yang, Çin düşünce sisteminin haricinde evrensel olarak bir simge ile anımsanmaktadır. Bu simgenin anlamsal ve algısal çözümlemesi matematiksel olarak, Tai Chi felsefesi, doğanın (Tao) iki bölümden oluşan karmaşık-değerli bir dünya olduğunu savunur: Yang, gözlemlenebilir (gerçek) kısımdır ve yin, gözlemlenemeyen (hayali) kısımdır (Yang, 2010, s. 135). Yin-Yang hem düşe hem de gerçeğe dayalı bir karakter sergilerken bazı kaynaklara göre matematiksel bir formülasyon da barındırır. Bu formüle göre çözümlemeye göre:

- Hiçlik/ölüm – sonsuz denge (0,0);
- Yin-Yang eksikliği (-1,0) ile denge dışı;
- Yang-Yin eksikliği (0, +1) ile denge dışı;
- Yin ve Yang (-) iki kutuplu dinamik denge veya uyum (-1, +1)’dir (Zhang, Peace ve Han, 2016, s. 740).

Matematiksel bir yöne sahip oluşu ona mantıksal bir nitelik kazandırırken ve felsefi ağırlığı ona tinsel bir anlam yükler. Karşıt gibi görünen parçalar bir bütünü oluşturmaktadır. Bu simge yaşamın döngüsü olarak betimlenmektedir. Yin-Yang bir uyum formu olarak dünyevi dengeyi sağlamakla yükümlüdür. Bu bağlamda sağlık bilimlerine bir organizmanın dengesi ve döngüsü üzerinden rehberlik eder. Geleneksel Çin tıbbı tedavisine dayanan ve sağlıklı vücudu çok yönlü bir sistem olarak tedavi eden

bir ilke olarak da sağlık bilimleri alanında kullanılmıştır (Jiang ve Lu, 2013, s. 592) (Zhang ve Wang, 2014, s. 251). Dişil ve eril sembolizasyonu ile toplumsal olarak kadınların ve erkeklerin sosyal konumlarını yeniden düzenler ve sosyal bilimlere etki eder (Jiang ve Lu, 2013, s. 592). Çin Yin-Yang felsefesi, Aristoteles'in biçimsel mantığına da doğrudan karşıttır. Çünkü bu felsefe, dünyadaki herhangi bir nesnenin ontolojik olarak bileşik; iki zıtlığın bir birleşimi olduğu savından hareketle yola çıkar (Li, 2014, s.10). Biyo-psikoloji nesnesi olarak görsel-algısal kavramsal ürünlerde animasyon filmlerinin ve filmlerin kurgusunda kullanılır (Lee, Han, Kim, Lee, Han, Lee ve Chae, 2020, s. 2). Ürün tasarımında, yerel ve evrensel perspektiflerden bakılarak tasarlama eyleminin gerçekleştirilmesinde kullanılan türlü yöntemlere altlık olur (Zolfani ve diğerleri, 2013, s. 153). Kültür nesnesi olarak bambaşka bilim ve sanat dallarına nüfus ederek zamanla yaygınlaşmış ve toplumlar tarafından kabul görmüştür.

Yin-Yang'ın geniş perspektifi çeşitli sınıflandırmalarla anılmasına da neden olmaktadır. Xu Çin kozmolojik görüşüne göre üç karakteristik ortaya koyar. Bunların ilki Yin-Yang'ın evrensel bir yol olarak tanımlanmasına, ikincisi rekabetçi bir düalitenin sembolü olarak betimlenmesine, üçüncüsü ise bütünsel bir uyum aşaması olarak görülmesine dayanmaktadır. (Xu, 2001, s. 30) Chen'e göre ise dört merkezden söz etmek mümkündür. Bunlar ontolojik, epistemolojik, aksiyolojik ve metodolojik merkezlerdir. Ontolojik olarak evrenin bütünselliğini bir nehir gibi akışkan bir yapıya benzeterak aktarır. Epistemolojik olarak karşılıklı bağımlılığı ve ilişkilerin evreni anlamlı kıldığını dikte eder. Aksiyolojik olarak uyumu temel alır. Metodolojik olarak ise bir simetri sunar (Chen, 2018, s. 2).

4. MEKÂN TASARIMI VE YIN-YANG YANSIMASI

İnsan fiziksel kapasitesini, psikolojik ve sosyokültürel tüm özellikleriyle kendi arasında ve çevresiyle bütünleştiren bir yapıya sahiptir. Bu özellikler ve çevreyle kurulan iletişim, mekân olarak tanımlanan fiziki alanlarda gerçekleşmektedir. Mekân kavramı tanımsal olarak farklı disiplinler tarafından farklı biçimlerde ele alınmaktadır. Bu bağlamda mekân; Türk Dil Kurumu sözlüğünde "bulunulan yer" olarak tarif edilirken, Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğünde "kişiyi çevreden belli bir ölçüde ayıran ve içinde çeşitli eylemlerini sürdürmesine elverişli olan bir boşluk" olarak tanımlanmaktadır (Hasol, 1990, s. 313). Mekân tasarımı ise, insanların farklı eylemlerde bulunduğu ve düzlem elemanları ile üç boyutlu kütlelerin bir araya gelerek oluşturduğu kompozisyonun kurgulanma süreci olarak ortaya çıkmaktadır (Kalay, 2017, s. 135). Mekânlar dini mekânlar, sürdürülebilir mekânlar, ekolojik mekânlar, sanal mekânlar gibi pek çok farklı tipolojiler üzerinden incelenir (Demirarslan, 2014, s. 45) (Demirarslan ve Demirarslan, 2017, s. 114) (Yıldırım ve Demirarslan, 2019, s. 159). Çeşitli mekân tiplerinin başkalaşmış gereksinimleri, özgün bakış açıları ve farklı estetik kaygıları vardır. Mekânlar ve insanlar arasında iletişimin kurulması, mekânların pitoresk, yaratıcı ve estetik değerler

barındırarak tasarlanmasına bağlıdır. Bu durum mekân tasarımının, boyutsal, işlevsel ve biçimsel açıdan geliştirilebilirliğini etkileyerek farklı tasarım yaklaşımlarının kurgulanmasına sebep olmaktadır. Bilindiği gibi bu süreçte birçok tasarım yöntemi kullanılmaktadır. Bu yöntemlerden bir tanesi de Yin-Yang'dır. Mekân, yalnız fiziksel bir çıktı değil, sınırları geçirgen düşünsel bir üretilerdir (Kavut ve Savaş, 2021, s. 360). Bu yönüyle mekân tasarımı; insan gereksinimlerini, kültürlerini ve davranış biçimlerini imge ve düşünselden güç olarak yansıtmaktadır. Mekânsal anlayış çerçevesinde her kültür bir veya birden fazla sembol dizisini tercih etmiş ve kullanmıştır (Altan, 1993, s. 75). Yin-Yang da evrensel kimliği ile bu sembollerin en tanınır olanlarından.

Mekân tasarımında Yin-Yang felsefesi farklı açılardan değerlendirilebilir. Örneğin; 'Gök' ile 'Yer' arasındaki ikilik doğaüstü ve dünyevi ayrımını göstermektedir. Yin-Yang karşıtlığında yanga karşılık gelen 'Gök' zamanın sahibi olarak gösterilirken, karşıtı, yin ile ise 'Yer' mekân ile eşleşmektedir. (Kriken, 2012, s.58). Mekân, tasarlanırken form, doku ve renk gibi mekânsal uyarım elemanlarından faydalanılmaktadır. Bu noktada Yin-Yang felsefesindeki denge anlayışının mekân tasarımlarında da etkili olduğu söylenebilir. Tasarımcı mekânı kurgularken faydalandığı form, doku ve renk arasındaki uyumu öznel bir şekilde yansıtabilir. Bu durum felsefi bir tasarım dilinin mekâna nasıl yansıdığını ve kullanıcıya ne ifade ettiğini gösterir.

5. ÖRNEK PROJELERİN ANALİZİ

Çalışmanın bu aşamasında, yapılan görsel literatür araştırması sonucunda seçilen örnekler üzerinden Yin-Yang felsefesinin tasarım dilindeki yansımaları analiz edilmiştir. Seçilen örnek projeler ve tasarımlar çerçevesinde okumalar ve yorumlamalar yapılmıştır elde edilen veriler paylaşılmıştır.

5.1. Tianjin Üniversitesi Galerisi (Tasarım Stüdyosu-Zhanghua Architects)

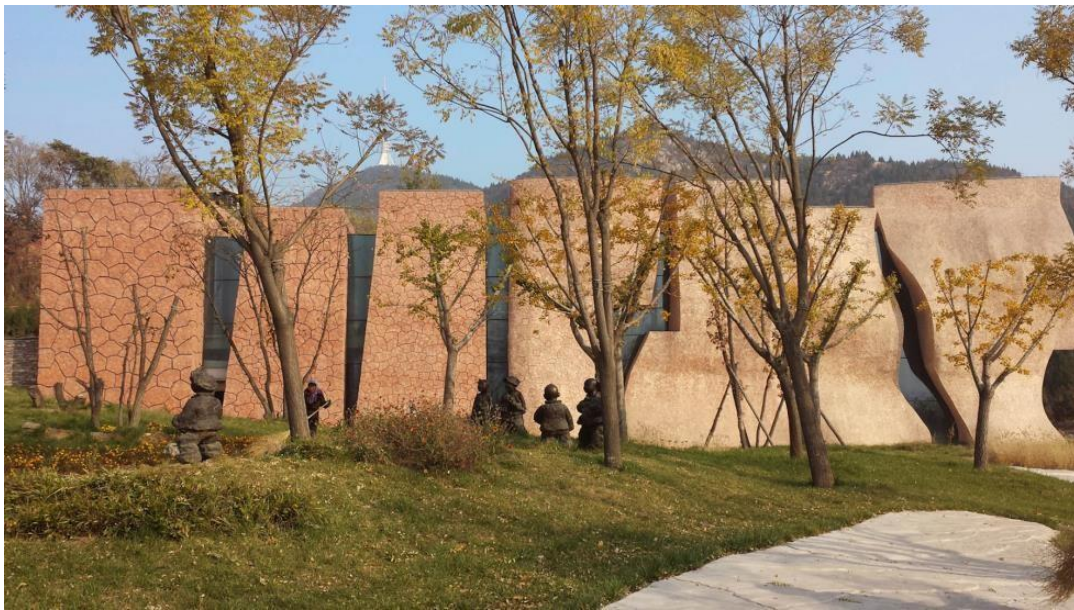
Tianjin Üniversitesi Galerisi Çin merkezli bir tasarım stüdyosu olan Zhanghua Architects tarafından tasarlanmıştır. Bu üniversite galerisi Yin-Yang felsefesinden ilham alınarak kurgulanmıştır. Yapısal olarak bakıldığında yedi adet birbirine bağlı ve bütüncül bir dil ile ifade edilen yapı, Çin'de yer alan Tianjin Şehri'ndeki cam mekân bir üniversite binasının etrafına çevrelemektedir. 1895 yılında kurulan ve Çin'deki ilk modern yükseköğretim kurumu olan Tianjin Üniversitesi'nin kültüre bağlı oluşu yapının formuna da yansımıştır. Ayrıca akışkan ve değişken bir fiziksel alana sahip olduğu dikkat çekmektedir.

Şekil 2. Galeri genel görünümü (Günel, 2018)

Tasarım Firması mekânın cephesini kurgularken ünlü heykeltıraş Yu Qing Cheng'den ilham almıştır ve bu durumu doku ve malzeme olarak kil kaplı bir kütsel zincir oluşturarak çerçevenin merkezinde yer alan cam binayı “açıklığa kavuşturulmuş dinamik bir dizi ile parçalanıyor” ifadeleri ile açıklamaktadır. Cephede uygulanan bu tutum hareketsiz olarak kurgulansa da dışarıdan bina sürekli hareket halinde görülmektedir. Farklı boyutlardan oluşarak formunun giderek amorf hale geldiği gözlemlenen cephenin organik formlardan ilham alınarak tasarlandığı anlaşılmaktadır. Yapının formunun değişken oluşu, çatı düzlemi ile cephe arasındaki renk farklılığı ve malzeme kararları tasarımda bu felsefenin fiziksel alana yansımalarını göstermektedir.

Şekil 3. Galeri genel görünümü (Günel, 2018)

İç mekânın rijit bir bütünlük içerisinde olduğu ve Yin-Yang felsefesinin mekân tasarımında iyi derecede yansıtıldığı görülmektedir. İç mekân tasarımının en önemli unsurlarından biri toplumdan beslenen kültürdür. (Küçük ve Erten Bilgiç, 2022, s. 319) Tasarımın iç mekânında, dalga formundaki yığın kütlelerin yanı sıra mekân içerisinde uygulanan renk tercihleri ve dokular düzensizlik içindeki dengeyi oluşturmaktadır. Renk konusunda açık ve koyu/siyah ve beyaz kontrastından üretilmiş bir denge söz konusudur. Tavan düzleminde yer alan ve gridlerden oluşan doku ile duvar ve taban düzlemlerinde kullanılan pürüzsüz yüzeyin iletişimde zıtlıktan doğan bir uyum söz konusudur. Anlatımı daha güçlü olan gridli doku ve siyah renk göz hizasının üzerinde kalan kısımda ve daha küçük bir alana uygulanmıştır. Anlatımı hafif olan açık renk ve pürüzsüz yüzeyler ise göz hizası ve göz hizasının alt kısmında, daha geniş bir alanda kullanılmış bu şekilde iç mekânın kabuğunda kaostan doğan bir uyum oluşturulmuştur.

Şekil 4. Galeri iç mekân görünümü (Günel, 2018)

5.2. Yin-Yang Evi (Pende Studio)

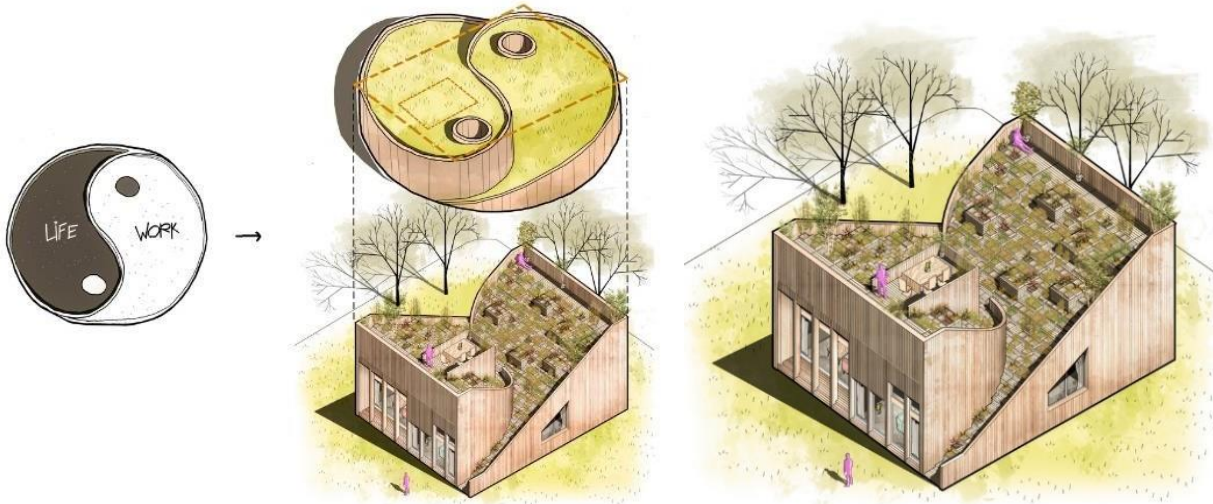
Yin-Yang evi Almanya'nın Edersee Bölgesi için 2017 yılında Pende Studio tarafından 75m²'lik bir konut projesi olarak tasarlanmış ve Documenta isimli bir sergide yer almıştır. Bu sergi Almanya'da bulunan Kassel kentinde gerçekleşmiştir. Projenin ana teması doğa ile uyumlu bir yaşam alanı oluşturmak ve bu dengenin iç mekân kurgusunda da sağlayabilmek olarak betimlenmiştir (Uzun, 2020). Endüstri Devrimi sürecinde köyden kente doğru yaşanan göçler ile sosyal toplum yapısı değişmiş ve çekirdek aile kavramı ortaya çıkmıştır. Bu ailelerin barınması içinde genellikle seri üretim olan küçük konutlar tasarlanmıştır. (Kavut ve Savaş, 2021, s. 624) Yin-Yang evi de bir küçük konut projesidir ancak seri üretim değil orijinal bir üründür. Tasarım kurgusunda, konutun mimari

formunda bu felsefenin sembolünden esinlendiği görülmektedir. İki ayrı parçadan oluşan mekân bir bütünü oluşturarak kütleler arasında denge kurmaktadır. Yapının yaşam alanı ve çalışma alanı olmak üzere iki farklı işlevi kapsadığı görülmektedir. Bu da felsefesinin temelinde yatan özgün dilemmanın somutlaştırılarak tasarıma yansıtıldığının bir diğer göstergesidir. Dış cephe rengi ve çatı bahçesi ile konumlandırıldığı doğal ortamla bütünleşmektedir. Doğa ve bina arasında da doğal-yapay üzerinden bir düallite kurulmuş, bu düallite tasarım aşamasında ise bütünlüğe dönüştürülmüştür.

Şekil 5. Yin-Yang evi genel görünüm (Karakoç, 2018)

Şekil 6. Yin-Yang evi tasarım bileşenleri (Thorns, 2018)

Yin-Yang Evi doğa ile uyum sağlamak ve hatta doğayı taklit edecek şekilde tasarlanmıştır. Ekolojik hayatı ve yaşam döngüsünü içine alan yapı kurgusu canlı bir mekanizmaya dönüşerek kendi kendine yetebilen bir mekâna dönüşmüştür. Yin-Yang Evi, kullanılan doğal malzemelerle dokunma

duyusuna, çatıdaki bitkilerin eşsiz kokusu ile koklama duyusuna, arı veya kuşların sesleri ile işitme duyusuna, yetiştirilebilen sebze ve meyveler ile tatma duyusuna ve tasarımın tamamı ile görme duyusuna hitap etmektedir (Uzun, 2020). Bu sebeple Yin-Yang Evi, insan ile mekân arasında ruhsal bir bağ kurmaktadır. Buda Yin-Yang felsefesinin manevi yönü ile özdeşleşmektedir. Ayrıca filozofinin yaşam döngüsünü ifade ettiğine dair görüşlere dayanarak (Jiang ve Lu, 2013, s. 592) mimari yapının konumlandırıldığı peyzaja adaptasyon sağladığını ve doğal döngü içerisine eklemlendiğini söylemek mümkündür. Sembolün organik yapısı köşeli hale getirilerek hem yapıya özgün bir tavır eklenmiş hem de yapı daha kullanışlı hale getirilmiştir. Üst kısımda yer alan terasta bir yemek bölümü tasarlanmıştır.

Şekil 7. Proje'nin tasarım bileşenleri (Thorns, 2018)

Yin-Yang Evi'nin iç mekân kurgusunda kullanılan en dikkat çekici malzemenin ise doğal ahşap olduğu görülmektedir. Ahşap yüzyıllardır Uzakdoğu kültürünün temel malzemeleri arasında yer almaktadır. Yazılı kayıtlar, Japonya'da altıncı ila sekizinci yüzyıl arasındaki ahşap mimariden yararlandığını göstermektedir. (Steinhardt, 2011, s. 30) Evin iç-dış dengesi çerçevesinde boydan boya ve geniş cam pencereler kurgulanmıştır. Bu pencereler yardımı ile konutun doğal ışıktan maksimum düzeyde faydalanması sağlanmıştır. Dış cephesinde yer alan ahşap paneller evin iç mekânında da kullanılarak minimal bir tasarım üslubu yakalanmıştır. Yüksek tavanlı olan mekânın üst katından ise çatı bahçesine erişim sağlanmaktadır. Kullanılan mobilyalar, Uzak Doğu kültüründe olduğu gibi yer düzlemine yakın formlara sahiptir ve az sayıda ürün kullanılmıştır. Esnek çözümlere de yer verilen iç mekân tasarımında yüzey kaplamalarında, duvar boyalarında ve mobilyalarda pastel tonlarda doğal renkler ve iç mekân tekstillerinde nötr bir renk olan grinin tonları tercih edilmiştir.

Şekil 8. Proje'nin iç mekân görünümü (Uzun, 2020)

5.3. Tianjin Eko-şehir, Ekoloji ve Planlama Müzeleri Projesi (Steven Holl)

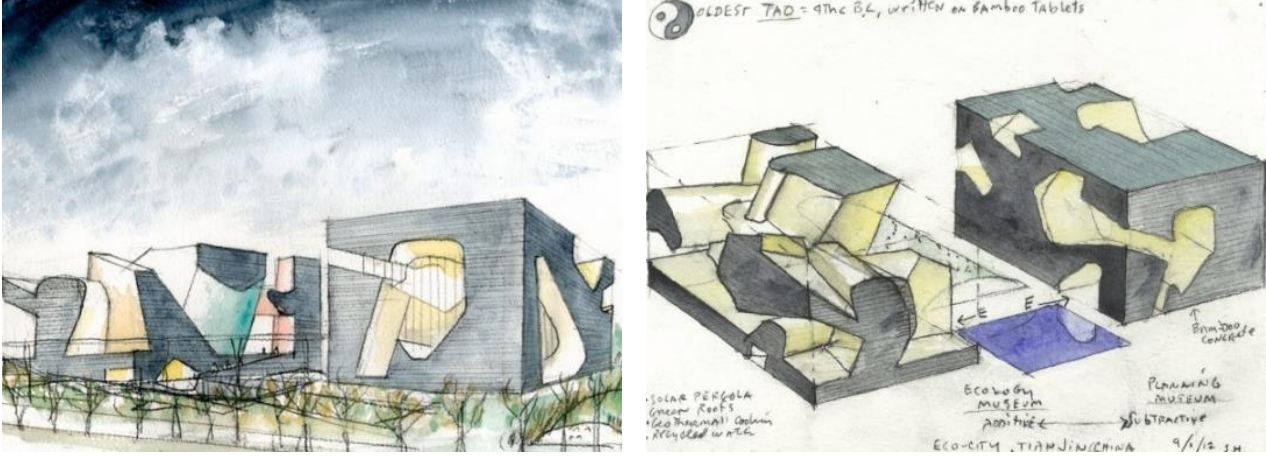
Tianjin Eko-şehir, Ekoloji ve Planlama Müzeleri Projesi Singapur ve Çin hükümeti tarafından sürdürülebilir bir eko-şehir olarak planlanan bölge için tasarlanmıştır. Bu kültür bölgesinde planlanan tasarım pek çok sergi alanlarını, ofisleri, kafeleri ve halka açık etkinlik alanlarını kapsamaktadır.

Şekil 9. Tianjin ecocity ecology and planning museums projesi (Mays, 2014)

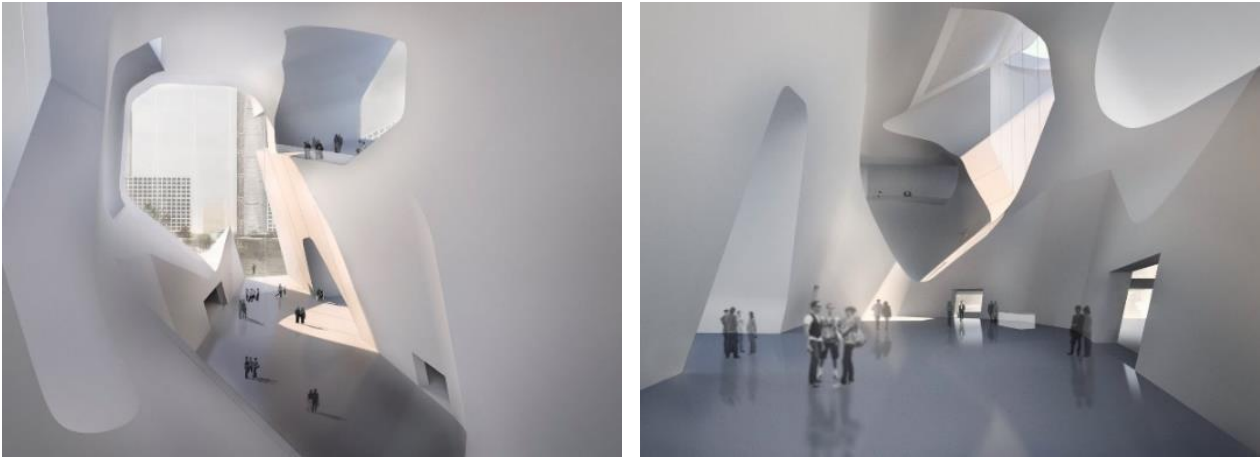
Müze tasarımına yapısal olarak değerlendirildiğinde; iki farklı dikdörtgen hacim üzerindeki organik boşluklar ve düzensizlikler ana formu oluşturmaktadır. Dikdörtgen formdaki ilk yapıda büyük ve geniş oyuklar bulunurken, ikinci yapıda ise ilk yapıdan çıkarılan kolektif alanların olduğu görülmektedir. Bu mekân Mimar Steven Holl tarafından “Dünyadan Dünya’ya, Dünyadan İnsana, Dünyadan Kozmoz’a” olmak üzere üç ekoloji ile tasarlanmıştır. Tasarım işlevselliği ile müze

kategorisinde nitelendirilse de aslında bir deneyim alanı olarak da kurgulandığı görülmektedir. Mekân çok katlı yapısı, rampa sirkülasyon düzeni, dolu ve açık boşluklar ile bir düzen/denge içerisinde olduğu söylenebilir. Zıtlıkların hâkim olduğu yapısal tasarım kararları Yin-Yang felsefesinin bir yansıması olduğunu göstermektedir.

Şekil 10. Proje eskizleri (Rosenfield, 2013)

Tasarımın iç mekân kurgusuna bakacak olursak, sirkülasyon ve katlar arası geçişlerin uzun rampalardan sağlandığı görülmektedir. Dış kabuktaki yapısal form ve doluluk boşluk ilişkisi iç mekânın tasarım dilini de oluşturmaktadır. Yüzeylerdeki büyük ve geniş açıklıklar mekânın doğal olarak aydınlanmasını sağlamaktadır. Ayrıca yapıda iç-dış birliğinden söz etmek mümkündür. İç mekân tasarımında ikilem doluluklar ve boşlukların oluşturduğu bir bütünle çözümlenmiştir. Beyaz rengin iç mekân üzerindeki hakimiyeti ve pürüzsüz yüzeyler doluluk boşluk dengesinin temel uyum unsuru olduğunu ifade etmektedir.

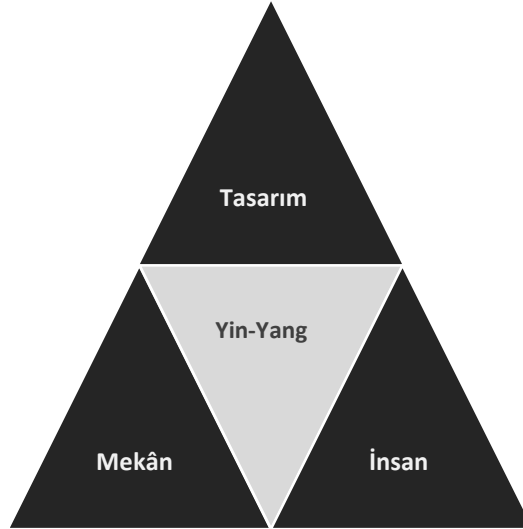

Şekil 11. Proje'nin iç mekân görünümü (Rosenfield, 2013)

6. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Yin-Yang evrenin ve doğanın bütüncül işleyişine referans veren Antik bir Çin Felsefesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu felsefe zıtlıklar arasındaki denge/uyum olarak da nitelendirilmektedir ve pek çok kavramsal tanımlaması bulunmaktadır. Batı diyalektiğinden farklı olarak huzurun değil karmaşanın ve çatışmanın arzu edilmesini ve uyuma meşakkatli ve deneyimsel bir yoldan ulaşmayı amaçlar. Yin-Yang başta bir Tao inancı olarak ortaya çıksa da zaman içerisinde bir düşünce yapısına ve ruhsal değere dönüştüğü ve bununda farklı kültürlerle yansıdığı görülmektedir. Bu felsefe Çin kökenli Taoist bir ürün olarak ortaya çıkmışsa da özellikle organik sembolünün görsel betimleyiciliğinin yüksek olması ve formunun indirgemeciliğinin anlaşılabilir olması ile evrensel bir kültür nesnesi olarak pek çok ekonomi, tıp gibi bilim ve sinema, animasyon sineması sanat dalında kendine bir yer bulabilmiştir.

Şekil 12. Üçlü sac ayağı (Yazar tarafından oluşturulmuştur.)

Kültürleri yansıtan ise o toplumun yaşam biçimidir. Bu yaşam biçimlerini bizlere gösteren en önemli olgulardan biri ise mimari yapılar ve tasarımlardır. Düzlem ve üç boyutlu kütlelerin bir araya getirilerek oluşturduğu kompozisyon süreci olarak nitelendirilen mekân tasarımlarında akımların ve kültürlerin etkisinin olduğu görülmektedir. Tasarım ayrıca kültürü enstrüman edinen ve kullanan bir disiplindir. Görevlerinden biri yaşam döngüsünü aktarmak olan Yin-Yang felsefesinin yaşamla barınma kavramı üzerinden en yoğun ilişki kuran plastik sanat dallarının başında gelen mimarlıkla özdeşleşmesi sürpriz değildir.

Bu çalışmada ise elde edilen literatürel bilgiler çerçevesinde Yin-Yang felsefesinin mekân tasarımı üzerinde yansımaları ve etkileri incelenerek örnekler üzerinden analiz edilmiştir. Yapılan okumalar sonucunda seçilen örnek tasarım ve projelerin renk, form, doku, malzeme ve işlev açısından Yin-

Yang felsefesinden etkilendiği ve bu doğrultuda tasarımların mekâna aktarıldığı gözlemlenmiştir. Bu felsefenin öne çıkan görevlerinden birisi de yumuşatılmış ve sınırları şeffaf bir düalite sunmaktır. Yi'nin dişil, sıcak, aydınlık gibi farklı anlamları Yangın eril, soğuk gibi anlamlarıyla bir karşıtlık betimler. Dilemmaların meydana getirdiği zıtlık ve zıtlığın dönüştüğü uyum mimari ve iç mimaride bu felsefenin kullanım biçiminin düşünsel ve imgesel yanını oluşturmuştur.

Projelerin marjinal formlarına rağmen özgün bir balans içerisinde sunulması, iç-dış birliğinin kurulması, yüzey tasarımlarına önem verilerek onlara anlam yüklenmesi, doğal malzeme veya renklerin kullanılması, doğal aydınlatmadan faydalanılmaya çalışılması felsefenin içinde barındırdığı denge görevinden ileri gelmektedir. Zıtlıkların bir düzen içerisinde dengede oluşu temeline dayanan Yin-Yang Felsefesi, ruhsal ifadesinin yanı sıra mekân tasarımındaki somut kurgusuyla da ifade edilebilir. Bu doğrultuda ise insan-mekân-tasarım arasındaki ilişkinin merkezinde kavramsal bir ifade olarak Yin-Yang olduğu da söylenebilir (Şekil 12).

Teşekkür ve Bilgi Notu

Makalede, ulusal ve uluslararası araştırma ve yayın etiğine uyulmuştur. Çalışmada Etik Kurul izni gerekmemiştir.

Çıkar Çatışması Beyanı

Çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyan Özeti

Makale tek yazarlıdır.

KAYNAKÇA

- Altan, İ. (1993). Mimarlıkta mekân kavramı. *Psikoloji Çalışmaları*, 19, 75-88, Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/100137>
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40. <https://doi.org/10.3316/QRJ0902027>
- Chen, G. M. (2018). A Yin-Yang theory of human communication. *China Media Research*, 14(4), 1-15, Erişim adresi: link.gale.com/apps/doc/A561716851/AONE?u=anon~a6157554&sid=googleScholar&xid=3a128261
- Costa, L. S. G. M. (2022). Applied transdisciplinarity through Plato philosophy, Taoism, Alchemical tradition, and Jungian psychology. *Transdisciplinary Journal of Engineering & Science (TJES)*, 13. <https://doi.org/10.22545/2022/00176>

- Demirarslan, D. (2014). Mekân tasarım özellikleri açısından Gelibolu Mevlevihanesi. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, (72), 43-67, Erişim adresi: <https://hbvdergisi.hacibayram.edu.tr/index.php/TKHBVD/article/view/1614>
- Demirarslan, D. ve Demirarslan, K. O. (2017). Çevre koruma bilinci bağlamında iç mekânın tasarımında disiplinler arası bir yaklaşım: iç mimarlık ve çevre mühendisliği ilişkisi. *Doğal Afetler ve Çevre Dergisi*, 3(2), 112-128. <https://doi.org/10.21324/dacd.303252>
- Eyilik, F. (2022) *Çevrenin sessiz çılgılığı*. Erişim adresi (11 Temmuz 2023): <https://www.milliyet.com.tr/molatik/diger/cevrenin- sessiz-cigli-84368>.
- Fang, T. (2011). Yin Yang: A new perspective on culture. *Management and organization Review*, 8(1), 25-50. <https://doi.org/10.1111/j.1740-8784.2011.00221.x>
- Fetters, M. D. ve Molina-Azorin, J. F. (2019). A call for expanding philosophical perspectives to create a more “worldly” field of mixed methods: The example of Yin-Yang philosophy. *Journal of Mixed Methods Research*, 13(1), 15-18. <https://doi.org/10.1177/1558689818816886>
- Günel, Ç. M. (2018). *Yin yang felsefinden ilham alan yapı: Tianjin Üniversitesi*. Erişim adresi (13.07.2023): <https://www.icmimarlikdergisi.com/2018/04/17/yin-yang-felsefinden-ilham- alan-yapi-tianjin-universitesi/>
- Jiang, F. ve Lu, Y. (2012). Software testing model selection research based on Yin-Yang testing theory. In 2012 *International Conference on Computer Science and Information Processing (CSIP)*, 590-594, IEEE. <https://doi.org/10.1109/CSIP.2012.6308923>
- Jiang, X. (2013). Chinese dialectical thinking-the yin yang model. *Philosophy Compass*, 8(5), 438-446, <https://doi.org/10.1111/phc3.12035>
- Kalay, T. (2017). İç mekân kurgusunda mobilya'nın yeri: Minimalist Yaklaşımlar. *İleri Teknoloji Bilimleri Dergisi*, 6(3), 122-144, Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/duzceitbd/issue/33124/363586>
- Kalkır, N. (2007). Çin'deki düşünce akımlarına genel bakış. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22, 289-298, Erişim adresi: <https://silo.tips/download/n-dek-dnce-akimlarina-genel-baki>
- Karakoç, N. (2018). Kendi kendine yeten ekolojik ev. Erişim adresi (20 Temmuz 2023): <https://www.arkitera.com/haber/kendi-kendine-yeten-ekolojik-ev/>
- Kavut, İ. E. ve Savaş, B. (2021) Fantastik film mekân ve müziklerinin eş zamanlı değerlendirilmesi: Edward Scissorhands (Makaseller) Örneği. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, (27), 357-377, Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1846152>
- Kırilen, G. (2012). Eski Çin metinlerinde yer-gök ve yabancılar. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 52(1), 55-71, Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/dtcfdergisi/issue/66785/1044332>
- Lee, J., Han, J. H., Kim, M. S., Lee, H. S., Han, S. Y., Lee, S. J., ve Chae, H. (2020). Teaching Yin-Yang biopsychology using the animation, “Pororo the Little Penguin”. *European Journal of Integrative Medicine*, 33. <https://doi.org/10.1016/j.eujim.2019.101037>
- Li, X. (2014). Can Yin-Yang guide Chinese indigenous management research?. *Management and Organization Review*, 10(1), 7-27, <https://doi.org/10.1111/more.12042>.

- Mays, V. (2014). Tianjin ecocity ecology and planning museums. Erişim adresi (11 Ağustos 2023): https://www.architectmagazine.com/awards/p-a-awards/tianjin-ecocity-ecology-and-planning-museums_o
- Öztürk, K. ve Polat, T. A. (2018). *Feng Shui felsefesi: bir ev bahçesi peyzaj tasarımı örneği*. (Ed.) Abdülmelik, Erişim adresi: https://www.researchgate.net/publication/326914262_FENG_SHUI_FELSEFESI_BIR_EV_BAHCESI_PEYZAJ_TASARIMI_ORNEGI
- Rosenfield, K. (2013). Tianjin ecocity ecology and planning museums / Steven Holl Architects. Erişim adresi (24 Ağustos 2023): <https://www.archdaily.com/318246/tianjin-ecocity-ecology-and-planning-museums-steven-holl-architects>
- Steinhardt, N. S. (2011). The sixth century in East Asian architecture. *Ars Orientalis*, 27-71, Erişim adresi: <https://www.jstor.org/stable/23075959>
- Thorns, E. (2018). Architecture that can feed you: Penda's Yin & Yang house addresses our detachment with food. Erişim adresi (16 Ağustos 2023): https://www.archdaily.com/889786/architecture-that-can-feed-you-pendas-yin-and-yang-house-addresses-our-detachment-with-food?ad_campaign=normal-tag
- Tse, L. (2015). *Tao Ye Ching; Yol ve Erdem Söz ve Can Kitabı* (Çev. Ömer Tulgan). İstanbul: Yol Yayınları.
- Uzun, G. (2020). Denge fikri üzerine kurulu bir tasarım: Yin & Yang evi. Erişim adresi (14 Temmuz 2023): <https://www.peyzax.com/denge-fikri-uzerine-kurulu-bir-tasarim-yin-yang-evi/>
- Yang, C. D. (2010). A scientific realization and verification of Yin-Yang theory: complex-valued mechanics. *International Journal of Nonlinear Sciences and Numerical Simulation*, 11(2), 135-156. <https://doi.org/10.1515/IJNSNS.2010.11.2.135>
- Yıldırım, B. ve Demirarslan, D. (2019). Gözün görme işlevi ve sanal iç mimari ürün. *Mimarlık ve Yaşam*, 4(1), 155-165. <https://doi.org/10.26835/my.558206>
- Zhang, H. J. ve Wang, Z. X. (2014). Yin-yang and Zheng: Exported from Chinese medicine. *Chinese journal of integrative medicine*, 20(4), 250-255. <https://doi.org/10.1007/s11655-014-1777-z>
- Zhang, W. R., Peace, K. E. ve Han, H. J. (2016). Yin Yang bipolar dynamic organizational modeling for equilibrium-based decision analysis: Logical transformation of an indigenous philosophy to a global science. *Asia Pacific Journal of Management*, 33(3), 723-766. <https://doi.org/10.1007/s10490-016-9480-1>
- Zolfani, S. H., Zavadskas, E. K. ve Turskis, Z. (2013). Design of products with both International and Local perspectives based on Yin-Yang balance theory and SWARA method. *Economic research-Ekonomska istraživanja*, 26 (2), 153-166. <https://doi.org/10.1080/1331677X.2013.11517613>

SUMMARY

The places in which people engage in vital activities, spend time and visit have a spiritual place in people's memories in addition to their psychological and sociological effects. Spaces emerge by integrating with the reflections of the cultural life of the society on the axis of geography and society. Whether it is the colors, equipment elements, materials used, geographical and cultural texture, we

see these reflections in every area we are in and communicate with the architectural texture and design arrangements. This interaction between spaces and people acts as a mirror that has caught the absolute balance within themselves.

There are many eastern and western teachings and methods that examine the space-human interaction. There are many statements of thinkers, gurus, architects, poets and painters that can serve as examples of these teachings. The mystic Osho talks about the connection between the outer and the inner. “Everything you see creates an echo in your inner world” expresses the relationship between inside and outside. William Blake's “You become what you look at” or William James' “What and where you participate in becomes your experience” emphasize the communication of spaces with the inner world (Eyilik, 2022). These statements emphasize the space-human interaction not only as a concrete element but also as a spiritual and mystical element. Yin-Yang Philosophy emerges as one of the teachings that support these spiritual and mystical expressions.

In the first stage of the study, Yin-Yang Philosophy was analyzed in a historical process. Conceptual and symbolic definitions are expressed and the thought structure of the philosophy is mentioned. Then the concepts of 'space' and 'space design' were emphasized. In these examinations, the place of Yin-Yang was described within the scope of space-human communication, and Yin-Yang reflections on space designs were mentioned. These reflections were analyzed within the framework of selected space design sample visuals. After the spatial readings, the place and semantic expression of Yin-Yang in space design were emphasized. Within the scope of this research, the Yin-Yang philosophy, which is an ancient Chinese philosophy and has gained universal recognition over time, has been examined and the effects of this philosophy on space design have been analyzed through document analysis, one of the qualitative methods, by reading through sample designs. Document analysis is a method defined as “a systematic process of examining or evaluating both printed and electronic (computer-based and internet-based) documents” (Bowen, 2009, p.27). Visual techniques were utilized within the scope of source and literature review. Since the Yin-Yang philosophy is a Chinese idea, the examples were randomly selected among the country-based projects produced by the public and private sectors. In this context, the “Tianjin Eco-city, Ecology and Planning Museums”, a joint project of the Chinese and Singaporean governments, and the designs developed by the Chinese firms Zhanghua Architects and Penda on the subject were selected as sample projects. Since all the examples were selected among China-based projects, the singular survey model was preferred as the method for the research.

Yin-Yang, an ancient Chinese Philosophy, refers to the functioning of the universe and nature and seeks to explain the interconnection between them in a multifaceted way. This philosophy has also

produced a unique symbol with an abstract form based on the reduction of spiritual concepts to organic form. The Yin-Yang philosophy, whose foundation dates back to antiquity, has been influential in many fields in the Far East, and has been adopted in various design fields and understandings by turning into a universal cultural object over time. Conceptually, Yin-Yang is defined in different ways in various sources. However, there is a dilemma in all of these various definitions. In this respect, Yin Yang is a uniquely Chinese idea of duality that bears some similarities with dialectical thought in the West (Fang, 2011: p.26). In Chinese, the word 'Yin' is described as meaning 'Moon' and 'Yang' as meaning 'Sun' (Fetters and Azorin, 2019: p.2). Yin is attributed to a feminine profile and Yang to a masculine profile (Zolfani et al., 2013: p.156). Yin symbolizes concepts such as darkness, evil, cold, black, while Yang symbolizes concepts such as light, freshness, good, warmth, white (Kalkır, 2007: p.295) (Jiang, 2013: p.438). The opposition between heaven and earth can be explained by Yin-Yang. The concept of 'Earth' matches with 'Yin' and the concept of 'Sky' matches with 'Yang' (Kırilen, 2012: p.61). The Yin-Yang philosophy constitutes two separate poles of two cosmic energies. For this reason, Yin is also expressed as female, back, dark, cool, soft, wet, while Yang is also expressed as masculine, front, bright, warm, hard, dry (Öztürk ve Polat, 2018: p.151). In addition to being a philosophy born out of contrast, duality, and dichotomy, Yin-Yang also embodies balance, harmony, and equality. The balance of the two energies is based on a peaceful understanding in the West. In some parts of the Far East and China, the understanding of energetic balance is that contradictory, contrasting, tense, other, plural, different ones harmonize on the basis of balance. (Kalkır, 2007: p.295). The white dot in the black region and the black dot in the white region express the coexistence and unity of opposites forming a whole. The curved lines in the symbol show that there are no absolute distinctions between opposites (Fang, 2011: p.31).

Human beings have a structure that integrates their physical capacity with all their psychological and sociocultural characteristics among themselves and with their environment. These characteristics and the communication established with the environment are realized in physical spaces defined as space. The concept of space is handled in different ways by different disciplines. In this context, while space is defined as “the place where one is located” in the Turkish Language Association dictionary, it is defined as “a space that separates a person from the environment to a certain extent and is suitable for various actions” in the Encyclopedic Dictionary of Architecture (Hasol, 1990: p.313). Space design, on the other hand, emerges as the process of constructing the composition formed by the combination of plane elements and three-dimensional masses where people perform different actions (Kalay, 2017: p.135). Spaces are analyzed through many different typologies such as religious spaces, sustainable spaces, ecological spaces, virtual spaces (Demirarslan, 2014: p.45) (Demirarslan ve

Demirarslan, 2017: p.114) (Yıldırım ve Demirarslan, 2019: p.159). Various types of spaces have differentiated needs, unique perspectives and different aesthetic concerns. Establishing communication between spaces and people depends on the design of spaces with picturesque, creative and aesthetic values. This situation causes different design approaches to be constructed by affecting the dimensional, functional and formal development of space design. As it is known, many design methods are used in this process. One of these methods is Yin-Yang. Space is not only a physical output, but also an intellectual production with permeable borders (Kavut ve Savaş, 2021: p.360). In this respect, spatial design reflects human needs, cultures and behavioral patterns with the power of images and ideas. Within the framework of spatial understanding, each culture has preferred and used one or more symbol series (Altan, 1993: p.75). Yin-Yang is one of the most recognizable of these symbols with its universal identity.

Yin-Yang philosophy can be evaluated from different angles in space design. For example; the duality between 'Sky' and 'Earth' shows the distinction between the supernatural and the mundane. In the Yin-Yang opposition, 'Sky', which corresponds to yang, is shown as the owner of time, while its opposite, yin, matches 'Earth' with space. (Krilen, 2012: p.58). While designing the space, spatial stimulation elements such as form, texture and color are used. At this point, it can be said that the understanding of balance in Yin-Yang philosophy is also effective in space designs. The designer can reflect the harmony between form, texture and color in a subjective way. This situation shows how a philosophical design language is reflected in the space and what it means to the user.

Yin-Yang is an ancient Chinese philosophy that refers to the holistic functioning of the universe and nature. This philosophy is also characterized as the balance/harmony between opposites and has many conceptual definitions. Unlike the Western dialectic, it aims to achieve harmony in a challenging and experiential way by desiring chaos and conflict, not peace. Although Yin-Yang initially emerged as a Tao belief, it has evolved into a mindset and spiritual value over time, which has been reflected in different cultures. Although this philosophy emerged as a Taoist product of Chinese origin, it has been able to find a place for itself as a universal cultural object in many fields of science such as economics, medicine and cinema and animation cinema, especially due to the high visual descriptiveness of its organic symbol and the understandable reductionism of its form. What reflects cultures is the way of life of that society. One of the most important phenomena that show us these lifestyles is architectural structures and designs. It is seen that currents and cultures have an impact on space designs, which are characterized as the composition process formed by bringing together plane and three-dimensional masses. Design is also a discipline that acquires and uses culture as an instrument. It is not surprising that the Yin-Yang philosophy, one of the tasks of which is to convey

the life cycle, is identified with architecture, which is one of the most intensive branches of plastic arts that establishes the most intense relationship with life through the concept of shelter.

In this study, the reflections and effects of the Yin-Yang philosophy on space design were examined within the framework of the literary information obtained and analyzed through examples. As a result of the readings, it was observed that the selected sample designs and projects were influenced by the Yin-Yang philosophy in terms of color, form, texture, material and function, and that the designs were transferred to the space in this direction. One of the prominent tasks of this philosophy is to present a softened duality with transparent boundaries. The different meanings of Yi, such as feminine, warm, bright, depict a contrast with the meanings of Fire, masculine, cold. The contrast created by the dilemmas and the harmony transformed by the contrast have formed the intellectual and imaginative side of the way this philosophy is used in architecture and interior architecture.

The presentation of the projects in a unique balance despite their marginal forms, the establishment of interior-exterior unity, the attribution of meaning to surface designs by giving importance to them, the use of natural materials or colors, and the use of natural lighting are due to the task of balance contained in the philosophy. The Yin-Yang Philosophy, which is based on the balance of opposites in an order, can be expressed with its spiritual expression as well as its concrete fiction in space design. In this direction, it can be said that Yin-Yang is at the center of the relationship between human-space-design as a conceptual expression.
